

Predicting of Academic Performance Through Psychological Capital, Academic Self-Efficacy, Academic Enthusiasm and Academic Meaningfulness of Students in Wasit, Iraq

Rim Abdoulmatlab Jasem¹, Hajar Torkan^{2*}, Adnan Mared Jabr³, Ali Mehdad²

¹ PhD Student in Educational Psychology, Isfahan (Khorasgan) Branch, Islamic Azad University, Isfahan, Iran

² Department of Psychology, Isfahan (Khorasgan) Branch, Islamic Azad University, Isfahan, Iran

³ Department of Educational and Psychological Sciences, University of Wasit, Iraq

* Corresponding Author: h.torkan@khuif.ac.ir

Received: 2024-11-22

Accepted: 2024-12-22

Abstract

Background and Aim: The level of academic performance of learners in each society shows the success of the educational system in the field of goal setting and paying attention to meeting individual needs. Therefore, the aim of the present study was to predict the academic performance of Wasit city students through psychological capital, academic self-efficacy, academic enthusiasm and academic meaningfulness. **Methods:** The research is descriptive in terms of type and a correlational research in terms of method, and its statistical population is made up of middle school students in the city of Wasit, Iraq, in the spring of 2024, from among them, 174 people were selected as a sample through convenience sampling. Research tools include psychological capital questionnaire (Luthans, 2007), academic self-efficacy questionnaire (Mijli et al., 2000), academic engagement questionnaire (Fredericks et al., 2004), academic meaningfulness questionnaire (Henderson-King and Smith, 2006), and performance questionnaire. study (Pham and Taylor, 1999). The data obtained from the research were analyzed using Pearson's correlation method and step-by-step regression using SPSS22 software. **Results:** The results showed that there is a significant positive relationship between psychological capital, academic self-efficacy, academic enthusiasm, academic meaningfulness and academic performance ($p < 0.01$). In addition, the results of the stepwise regression analysis showed that among the predictor variables, 24.7% and 4.6% of academic performance changes can be explained through psychological capital and educational significance in two steps, respectively ($p < 0.01$). **Conclusion:** According to the results, due to the important and prominent role of psychological capital and educational significance in predicting the academic performance of students, attention to these important findings should be considered by school managers and policymakers in Iraq.

Keywords: Psychological capital, Academic self-efficacy, Academic engagement, Academic meaningfulness, Iraq

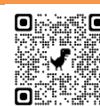
© 2019 Journal of New Approach to Children's Education (JNACE)

This work is published under CC BY-NC 4.0 license.

© 2022 The Authors.

How to Cite This Article: Torkan, H, et al. (2025). Predicting of Academic Performance Through Psychological Capital, Academic Self-Efficacy, Academic Enthusiasm and Academic Meaningfulness of Students in Wasit, Iraq. *JNACE*, 7(1): 227-240.

پیش بینی عملکرد تحصیلی از طریق سرمایه روانشناختی، خودکارآمدی تحصیلی، اشتیاق تحصیلی و معناداری دانش آموزان شهر واسط عراق

ریم عبدالمطلب جاسم^۱، هاجر ترکان^{۲*}، عدنان مارد جبر^۳، علی مهرداد^۲

^۱ دانشجوی دکتری روانشناسی تربیتی، واحد اصفهان (خوراسگان)، دانشگاه آزاد اسلامی، اصفهان، ایران.

^۲ گروه روانشناسی، واحد اصفهان (خوراسگان)، دانشگاه آزاد اسلامی، اصفهان، ایران.

^۳ گروه علوم تربیتی و علوم روانشناختی، دانشگاه واسط، عراق

* نویسنده مسئول: h.torkan@khuisf.ac.ir

تاریخ پذیرش مقاله: ۱۴۰۳/۱۰/۰۲

تاریخ دریافت مقاله: ۱۴۰۳/۰۹/۰۲

چکیده

زمینه و هدف: میزان عملکرد تحصیلی یادگیرندگان در هر جامعه نشان دهنده موفقیت نظام آموزشی در زمینه هدف یابی و توجه به رفع نیازهای فردی است. بنابراین، هدف پژوهش حاضر پیش بینی عملکرد تحصیلی دانش آموزان شهر واسط از طریق سرمایه روانشناختی، خودکارآمدی تحصیلی، اشتیاق تحصیلی و معناداری تحصیلی بود. روش پژوهش: مطالعه حاضر از نظر نوع، توصیفی و از نظر روش یک پژوهش همبستگی است و جامعه آماری آن را دانش آموزان مقطع راهنمایی شهر واسط کشور عراق در بهار سال ۱۴۰۳ تشکیل داده‌اند که از میان آنان، تعداد ۱۷۴ نفر به عنوان نمونه از طریق نمونه گیری در دسترس انتخاب شدند. ابزارهای پژوهش شامل پرسشنامه سرمایه روانشناختی (Luthans, 2007)، پرسشنامه خودکارآمدی تحصیلی (Mijli et al., 2000)، پرسشنامه اشتیاق تحصیلی (Fredericks et al., 2004)، پرسشنامه معناداری تحصیلی (Henderson-King and Smith, 2006)، و پرسشنامه عملکرد تحصیلی (Pham and Taylor, 1999) بود. داده های حاصل از پژوهش با استفاده از روش همبستگی پیرسون و رگرسیون گام به گام با استفاده از نرم افزار SPSS22 مورد تحلیل قرار گرفت. یافته ها: نتایج نشان داد بین سرمایه روانشناختی، خودکارآمدی تحصیلی، اشتیاق تحصیلی، معناداری تحصیلی با عملکرد تحصیلی رابطه مثبت معنی دار وجود دارد ($p < 0/01$). به علاوه، نتایج تحلیل رگرسیون گام به گام نشان داد که از میان متغیرهای پیشین طی دو گام به ترتیب ۲۴/۷ درصد و ۴/۶ درصد تغییرات عملکرد تحصیلی از طریق سرمایه روانشناختی و معناداری تحصیلی قابل تبیین است ($p < 0/01$). نتیجه گیری: با توجه به نتایج، به دلیل نقش مهم و برجسته سرمایه روانشناختی و معناداری تحصیلی در پیش بینی عملکرد تحصیلی دانش آموزان، توجه به این یافته های مهم باید مد نظر مدیران و سیاستگذاران مدارس در کشور عراق قرار بگیرد.

واژگان کلیدی: سرمایه روانشناختی، خودکارآمدی تحصیلی، اشتیاق تحصیلی، معناداری تحصیلی، واسط عراق

تمامی حقوق نشر برای فصلنامه رویکردی نو بر آموزش کودکان محفوظ است.

شیوه استناد به این مقاله: جاسم، ریم عبدالمطلب؛ ترکان، هاجر؛ مارد جبر، عدنان؛ مهرداد، علی. (۱۴۰۴). پیش بینی عملکرد تحصیلی از طریق سرمایه روانشناختی، خودکارآمدی تحصیلی، اشتیاق تحصیلی و معناداری تحصیلی دانش آموزان شهر واسط عراق. فصلنامه رویکردی نو بر آموزش کودکان، (۱۷): ۲۲۷-۲۴۰.

مقدمه

مرتبط با تحصیل مواجه می گردند که سازگاری افراد و بهبود عملکرد تحصیلی و درنهایت موفقیت نظام آموزش و پرورش، منوط به روش برخورد مناسب با مسائل و مشکلات می باشد. بنابراین، از جمله اهداف کلیدی پژوهشگران، شناسایی علل و

دوران زندگی تحصیل را می توان به عنوان یکی از مهم ترین دوران های زندگی برای افراد مدنظر قرار داد که در آن دانش آموزان با ویژگی های منحصر به فرد خود با مشکلات و مسائل

دنبال شناسایی پیشایندهای مختلف عملکرد تحصیلی دانش آموزان بوده اند. بدیهی است عوامل متعددی بر عملکرد تحصیلی دانش آموزان تاثیرگذار است و در طی زمان کشف عللی در راستای درک تفاوت های فردی، نگرشی و ادراکی در سطوح مختلف موفقیت تحصیلی، همواره مورد توجه پژوهشگران و روان شناسان بوده است (Horst, Finney, 2007). از جمله این پیشایندها که در پژوهش حاضر مورد مطالعه قرار گرفته است، متغیرهای سرمایه روانشناختی^۲، خودکارآمدی تحصیلی^۳، اشتیاق تحصیلی^۴، و معناداری تحصیلی^۵ می باشند.

براساس مطالعات انجام گرفته توسط سلیمانی، منظری توکلی، منظری توکلی و حاجی پور (۱۴۰۳)، کریمی (۱۴۰۲)، و Liu, Ma & Chen (2024)، سرمایه روان شناختی، یکی از عوامل مرتبط با عملکرد تحصیلی دانش آموزان است. سرمایه روان شناختی را به عنوان حالت مثبتی از روان شناختی فردی در بستر رشد و تحول مدنظر قرار می دهند که دارای چهار مولفه خودکارآمدی^۶، امید^۷، خوش بینی^۸ و تاب آوری^۹ می باشد. پژوهشگران، خودکارآمدی را به عنوان باور افراد نسبت به توانایی هایشان و سعی لازم و ضروری جهت موفقیت آمیز بودن انجام تکالیف چالش برانگیز و امیدواری را به عنوان یک فرآیند شناختی در دستیابی به اهداف تعریف می نمایند. خوش بینی را نیز اسناد مثبت نسبت به موفقیت در حال و آینده و تاب آوری را انعطاف پذیر بودن در زمان مواجهه با مشکلات در راستای نیل به اهداف و موفقیت می دانند (Fatehi, Kachoei, 2021). Gholami-Hosnaroudi, 2021). دانش آموزان دارای سرمایه روان شناختی بالا، از نگرش و احساسات مناسب نسبت به آینده برخوردار هستند و دارای اعتماد و باور بالایی نسبت به توانایی ها و قابلیت های خود در راستای انجام تکالیف تحصیلی شان می باشند. به علاوه، در مواجهه با موفقیت های چالش برانگیز و دشوار، قادر به تسلط بر اوضاع بوده؛ با خلاقیت و ابتکار عمل به سعی و تلاش مداوم می پردازند. لذا چنین افرادی در زندگی تحصیلی خود توانمندی های لازم و عملکرد مثبت در تحصیل از خود نشان داده و می توان نتیجه گیری نمود چنین افرادی از موفقیت و عملکرد تحصیلی بالاتری برخوردار هستند (ثمری صفا و پوردل، ۱۴۰۱). همچنین، مطابق با تحقیقات انجام گرفته توسط مقدم (۱۴۰۲)، حویزواوی، رملاجعب و طیش (۱۴۰۱)، et al, Fares Hamed, Alkhafagy, Shyaa Mayea (2023) و Navarro, Vega, Bayon, Bernal V & Garcia (2023) Zeinalipour (2022) خودکارآمدی تحصیلی پیش بین اصلی عملکرد تحصیلی است. KirK (2023) خودکارآمدی را به عنوان باور فرد نسبت به توانایی ها و قابلیت هایش جهت نیل به یک

عوامل اثر گذار بر بهبود عملکرد تحصیلی دانش آموزان به دلیل اینکه دانش آموزان، به عنوان ارکان کلیدی نظام آموزشی و از سرمایه های یک جامعه به شمار می روند و تلاش جهت پژوهش پیرامون مسائل آنها از اهمیت و ضرورت خاصی برخوردار است. در این راستا، با توجه به آنکه آموزش، نیازمند بودجه و هزینه های زیادی است، لذا افزایش عملکرد تحصیلی^۱ دانش آموزان را می توان یکی از اهداف اساسی آموزش تحصیلی آنان محسوب نمود. در این زمینه، نه تنها دولت ها مبالغ هنگفتی از درآمد ملی را به آموزش و پرورش اختصاص می دهند، بلکه خانواده ها نیز در جهت تحصیل فرزندان خود، هزینه های زیادی را متحمل می شوند. در این زمینه، مدارس و موسسات آموزشی در کشورهای در حال توسعه به دلیل تغییرات سریع تکنولوژیکی و افزایش تقاضا برای نیروی کار ماهر و واجد شرایط به چالش کشیده شده اند. به طور گسترده پذیرفته شده است که توسعه اقتصادی پایدار و سالم، دیگر به منابع طبیعی بستگی ندارد، بلکه به منابع انسانی، دانش و مهارت های آنها نیز بستگی دارد. در این راستا، نگرانی های جدی در مورد کاهش سطح تحصیلات در کشور عراق وجود دارد (Hussein, 2018). لذا بررسی و مطالعات بیشتر در این حوزه در کشور عراق از اهمیت و ضرورت خاصی برخوردار است.

عملکرد تحصیلی را می توان به عنوان معرف توانایی های علمی دانش آموزان جهت ورود به مقاطع تحصیلی بالاتر و بازار کار مدنظر قرار داد که برای مدیران و سیاستگذاران نظام آموزشی، متخصصان تربیتی، والدین و آموزگاران از اهمیت بسزایی برخوردار است و تأثیرگذاری آن در بهبود اثربخشی نظام آموزش و پرورش و ارتقای بهره وری را می توان امری غیرقابل انکار دانست (Hussein Obeid Al- Obeid Al-Soltani, Mehdad, Marshidi, E., & Aghae, 2024). در تعریفی دیگر، عملکرد تحصیلی عبارت است از فعالیتی که افراد در آن به اهداف آموزشی خویش در نتیجه تکالیف درسی و آزمون های استاندارد دست می یابند. از پیامدهای مثبت عملکرد تحصیلی بالا می توان به موفقیت بیشتر در روابط بین فردی، تحصیل در دانشگاه های سطح بالا و یافتن شغل مطلوب در آینده اشاره نمود (Liu, Hau, Liu, Wu, 2020). Wang & Zheng, 2020). دانش آموزانی که از عملکرد تحصیلی بالاتری برخوردار هستند، دارای سلامت و رفاه کلی مطلوب تری بوده و به طور افزون تر بیش از دانش آموزانی که دارای عملکرد تحصیلی پایین تری هستند، از پاداش بهره مند می گردند (Mammadov, 2022).

براین اساس و به دلیل نقش و اهمیتی که عملکرد تحصیلی دانش آموزان در موفقیت نظام آموزشی به دنبال دارد، در طول سال های اخیر، پژوهشگران حوزه روانشناسی تربیتی همواره به

سطوح بالایی از اشتیاق تحصیلی، به مطالعات خود علاقه مند هستند، اغلب زمان و تلاش خود را صرف تکالیف درسی، آزمون ها و پروژه ها می کنند. آن ها مایلند جهت درک مفاهیم پیچیده و دشوار، جستجوی منابع اضافی و ایجاد درک عمیق تر از مفهوم، به سعی و کوشش بیشتری بپردازند. این فداکاری و تعهد، ناگزیر نمرات بهتر و موفقیت کلی تحصیلی را به دنبال دارد (Borgonovi, Pokropek & Pokropek, 2023). براین اساس می توان استدلال نمود که اشتیاق تحصیلی، منجر به بهبود عملکرد تحصیلی می گردد.

متغیر دیگری که در ارتباط با دانش آموزان مورد توجه پژوهشگران قرار گرفته است، معناداری تحصیلی است. مطالعات متعدد انجام گرفته همچون پژوهش جعفری، حجازی و جلیلی و صبحی (۱۴۰۰)، جعفری، حجازی و صبحی (۱۳۹۹)، صنوبر و رئیسی (۱۳۹۷)، کدخدایی و کرمی (۱۳۹۵)، همگی نشان می دهند معناداری تحصیلی با عملکرد تحصیلی دارای رابطه معنی داری است. معنای تحصیل، به دلالت درونی تحصیل برای دانش آموز اشاره دارد (محمودی گلوگاهی و خانه کشی، ۱۴۰۲). برای برخی از دانشجویان تحصیل ممکن است به عنوان یک منبع فشار یا به عنوان راهی برای رسیدن به یک حرفه باشد (Vanderveren, Bijttebier & Hermans, 2020). معنای تحصیلی دارای چند مولفه است که عبارتند از: حرفه، استقلال، آینده، یادگیری، ارتباط، دنیای پیرامون، رشد خویشتن، گام بعدی و فشار رهایی (جعفری و همکاران، ۱۳۹۹). بر اساس نظر Astin (1993) معناداری تحصیلی از دوران مدرسه آغاز می شود. Weiner (1999) نشان داد که تحصیل برای عده ای تجربه یک حس نظم، هدف در زندگی و یک حس امید در مواجهه با نگرانی ها مهیا می سازد. با گذشت زمان ممکن است معنای تحصیل و اولویت های تحصیل تغییر کند؛ به طوری که نسل های قدیمی تر تحصیل را فعالیتی ارزشمند در نظر می گیرند، میانسالان آن را فرصت و وسیله ای برای دستیابی به اهداف توصیف می کنند و جوان ترها تحصیل را امتیازی برای استخدام شدن و بهره مندی از فرصت های شغلی می دانند. بنابراین، مسائل شناختی و عاطفی درگیری در امر تحصیل، بر عملکرد، پیشرفت و ارتقای علمی دانش آموزان بسیار موثر می باشد و در کنار امور آموزشی باید به عواطف و احساسات دانش آموزان نیز توجه ویژه شود (جعفری و همکاران، ۱۳۹۹).

بنابراین، براساس مرور مبانی نظری و پژوهشی ارائه شده می توان چنین نتیجه گیری نمود که از آنجا که میزان عملکرد تحصیلی یادگیرندگان در هر جامعه نشان دهنده موفقیت نظام آموزشی در زمینه هدف یابی و توجه به رفع نیازهای فردی است، پژوهشگران طی سال های اخیر به مطالعه و بررسی رابطه

نتیجه مطلوب می داند. در این راستا، یکی از جنبه های کلیدی خودکارآمدی برای دانش آموزان، خودکارآمدی تحصیلی است که شکلی حیاتی از خودکارآمدی در طول رشد و سازگاری یک فرد را نشان می دهد (Basili, Gomez Plata, Paba Barbosa, Gerbino, Thartori, Lunetti, Tamayo Giraldo, 2020). در تعریفی، خودکارآمدی تحصیلی را قابلیت درک افراد از توانایی های خود جهت سازماندهی امور در راستای نیل به اهداف تحصیلی می دانند (Alghamdia, Karpinski, Lepp & Barkley, 2020). خودکارآمدی تحصیلی منعکس کننده توانایی شناختی دانش آموزان در زمینه های تحصیلی می باشد و پیشرفت در تحصیل را پیش بینی می کند (Khan, 2023).

Ruzek, Hafen, Allen, Gregory, Mikami & Pianta (2016) معتقدند مطابق با نظریه خودکارآمدی، خودکارآمدی یک عامل انگیزشی است که می تواند رفتارهای یادگیری انطباقی را القاء و حفظ کند. دانش آموزان دارای سطوح بالایی از خودکارآمدی تحصیلی، متعهد به اهداف و انتظارات تحصیلی بیشتر هستند، از تاب آوری بیشتری در مقابل ناامیدی برخوردار هستند و در زمان رویارویی با مشکلات پشتکار بیشتری از خود نشان می دهند (Escobar, Haylee, Qazi, Rawajfih, 2023). لذا از آنجا که خودکارآمدی تحصیلی می تواند تلاش و پشتکار تحصیلی دانش آموزان را تحت تاثیر قرار دهد (Meng & Zhang, 2023)، می تواند عملکرد تحصیلی بیشتری را نیز به همراه داشته باشد.

علاوه بر این، مطالعات صورت گرفته در خصوص شناخت متغیرهای روان شناختی مؤثر بر عملکرد تحصیلی در دانش آموزان توسط داوود سلمان، مهداد، خلیفه الهاشمی رشید و منشئی (۱۴۰۳)، هوشمندیان (۱۴۰۲)، بریمانی و ابراهیمی (۱۴۰۱)، Liu et al (2024)، Meng & Zhang (2023) و Acosta-Gonzaga (2023) نشان داده اند سازه اشتیاق تحصیلی از جمله سازه های در ارتباط با عملکرد تحصیلی در دانش آموزان است. اشتیاق به کیفیت تلاشی اشاره دارد که دانش آموز صرف فعالیت های هدفمند آموزشی می کند تا به طور مستقیم در نیل به نتایج مناسب نقش ایفا نماید (Tashtoush, AlAli, Wardat, Alshraifin & Toubat, 2023). درواقع، اشتیاق تحصیلی را به عنوان سرمایه روانی افراد و تلاش مستقیم آنان در راستای کسب دانش و مهارت ها تعریف می نمایند که مشارکت فعال در امور مدرسه، حضور در فعالیت های کلاس، سازگاری با فرهنگ مدرسه و ارتباطات مناسب با دیگران را به همراه دارد (Jung & Ryu, 2023) و دربرگیرنده سه بعد رفتاری، شناختی و عاطفی می باشد. این ابعاد به هم پیوسته بوده و بین آن ها روابط درونی و فعال وجود دارد (داوود سلمان و همکاران، ۱۴۰۳). از آنجا که دانش آموزان با

پاسخدهی تعداد ۲۰۰ پرسشنامه به طریق در دسترس در بین دانش آموزان شهر واسط در کشور عراق توزیع گردید که پس از جمع آوری پرسشنامه ها، ۲۶ پرسشنامه به دلیل نقص در پاسخگویی، کنار گذاشته شدند، و در نهایت تعداد ۱۷۴ پرسشنامه مورد تحلیل قرار گرفت. در این مطالعه، ملاک ورود شامل رضایت آگاهانه جهت شرکت در پژوهش، و ملاک های خروج شامل نقص در پاسخگویی به پرسشنامه های پژوهش و عدم تمایل به همکاری در پژوهش مدنظر قرار گرفت. به علاوه، جهت تجزیه و تحلیل داده ها از شاخص های آماری توصیفی و روش های آماری استنباطی به تناسب برای ارائه نتایج استفاده شد. شاخص های آمار توصیفی استفاده به عمل آمده، شامل جداول فراوانی، درصد فراوانی، میانگین و انحراف استاندارد می باشد. همچنین، جهت بررسی فرضیه های پژوهش از ضریب همبستگی پیرسون، و رگرسیون گام به گام از طریق نرم افزار SPSS22 استفاده به عمل آمد.

ابزارها

پرسشنامه سرمایه روانشناختی

این پرسشنامه شامل ۲۴ سوال و ۴ خرده مقیاس امیدواری، تاب آوری، خوش بینی و خودکارآمدی است که در آن هر خرده مقیاس شامل ۶ سوال است و آزمودنی به هر سوال در مقیاس ۶ درجه ای ۱ تا ۶ (کاملاً مخالفم تا کاملاً موافقم) لیکرت پاسخ داده است. سوالات ۱ تا ۶ مربوط به خرده مقیاس خودکارآمدی، سوالات ۷ تا ۱۲ مربوط به خرده مقیاس امیدواری، سوالات ۱۳ تا ۱۸ مربوط به خرده مقیاس تاب آوری و سوالات ۱۹ تا ۲۴ مربوط به خرده مقیاس خوش بینی می باشد. برای بدست آوردن نمره ی سرمایه روانشناختی ابتدا نمره هر خرده مقیاس محاسبه می شود و سپس مجموع آنها به عنوان نمره کل سرمایه روانشناختی بدست خواهد آمد. در ضمن سوالات ۱۳، ۲۰ و ۲۳ به صورت معکوس نمره گذاری می شوند. در تایید روایی؛ نسبت خنثی دو این آزمون برابر با ۲۴/۶ است و آماره های CFI، RMSEA در این مدل به ترتیب ۰/۰۸ و ۰/۹۷ هستند (Luthans, Avolio, Avey & Norman, 2007). پایایی این ابزار از طریق ضریب آلفای کرونباخ با توجه به تحقیق رجایی، نادری و جعفری (۱۳۹۶) برابر ۰/۸۹ ارزیابی شد. در پژوهش حاضر پایایی پرسشنامه از طریق آلفای کرونباخ ۰/۹۱۳ به دست آمد.

پرسشنامه خودکارآمدی تحصیلی

پرسشنامه خودکارآمدی تحصیلی توسط Midgley, Maehr, Hrudu, Anderman, Anderman, Freeman (2000) تدوین گردید. این پرسشنامه باورهای فراگیران را درباره ظرفیت آینده خود

آن با سازه های مختلف تحصیلی و روانشناختی پرداخته اند. با این وجود، براساس جستجوهای انجام گرفته در سایت های تخصصی همچون Elsevier, Since Direct و ..... علیرغم تحقیقات انجام گرفته در کشور عراق در ارتباط با رابطه راهبردهای یادگیری و خودکارآمدی تحصیلی با عملکرد (Fares Hamed et al, 2023)؛ رابطه خودکارآمدی با پیشرفت تحصیلی (Meghdad abid & Mosa Abbas, 2022)؛ رابطه خودکارآمدی و مهارت خواندن درک مطلب دانش آموزان مدارس ابتدایی (MuhsinHameed, Dehham, Nayif, 2022)؛ انگیزه، خودپنداره و اشتیاق (Johnson, 2021)؛ رگرسیون لجستیک ترتیبی برای عملکرد تحصیلی دانش آموزان در منطقه کردستان عراق (Mahmood, Murad, 2018)؛ تاکنون پژوهشی به بررسی پیش بینی عملکرد تحصیلی از طریق سرمایه روانشناختی، خودکارآمدی تحصیلی، اشتیاق تحصیلی و معناداری تحصیلی در میان دانش آموزان شهر واسط در کشور عراق نپرداخته است؛ همچنین، از آنجا که مقوله های سرمایه روانشناختی، خودکارآمدی تحصیلی، اشتیاق تحصیلی و معناداری تحصیلی منجر به تعیین ادراکات، نگرش ها و رفتارهای دانش آموزان می گردد؛ مطالعه و بررسی درباره متغیرهای مذکور در مدارس به دست اندرکاران امر آموزش و پرورش جهت بهبود، پیشرفت و ارتقای تحصیلی دانش آموزان کمک خواهد نمود. لذا با توجه به اهمیت و ضرورت این مسئله، هدف پژوهش حاضر که برای اولین بار در شهر واسط کشور عراق انجام خواهد گرفت، یافتن پاسخ به این سوالات است که (۱) آیا بین سرمایه روانشناختی، خودکارآمدی تحصیلی، اشتیاق تحصیلی، و معناداری تحصیلی عملکرد تحصیلی رابطه وجود دارد؟ و (۲) نقش و سهم کدامیک از متغیرهای سرمایه روانشناختی، خودکارآمدی تحصیلی، اشتیاق تحصیلی، و معناداری تحصیلی در پیش بینی عملکرد تحصیلی دانش آموزان بیشتر و بالاتر است؟

روش پژوهش

از آنجا که هدف پژوهش حاضر، تعیین پیش بینی عملکرد تحصیلی از طریق سرمایه روانشناختی، خودکارآمدی تحصیلی، اشتیاق تحصیلی و معناداری تحصیلی بود، از نظر روش پژوهش همبستگی از نوع رگرسیون می باشد. جامعه آماری پژوهش حاضر را کلیه دانش آموزان مقطع راهنمایی شهر واسط کشور عراق در سال ۱۴۰۳ تشکیل داده است. در پژوهش حاضر براساس جدول تناسب حجم نمونه با حجم جامعه آماری (Krejcie & Morgan, 1970) و در سطح اطمینان آماری ۹۵ درصد، حجم نمونه به تعداد ۱۹۰ نفر تعیین و برای کنترل نرخ

پرسشنامه معناداری تحصیلی

این پرسشنامه را Henderson-King & Smith (2006) طراحی کرده اند. این ابزار دارای ۸۶ گویه است که با استفاده از مقیاس ۵ درجه ای لیکرت از ۱ تا ۵ نمره گذاری می شود. ضرایب پایایی محاسبه شده برای هر یک از این ۱۰ عامل که توسط Henderson-King & Smith محاسبه شده به ترتیب برای مولفه حرفه ۰/۸۷، استقلال ۰/۸۳، آینده ۰/۸۹، یادگیری ۰/۹۰، رشد خویشتن ۰/۹۰، گام بعدی ۰/۷۷، ارتباطات اجتماعی ۰/۹۱، تغییر دنیا ۰/۸۴، فشار روانی ۰/۸۷ و رهایی ۰/۸۲ بودند. در پژوهش یوسفی افراشته، حجازی و داودی (۱۳۹۹) اعتبار این پرسشنامه ۰/۶۴ به دست آمده است. در پژوهش حاضر پایایی پرسشنامه از طریق آلفای کرونباخ ۰/۹۴۶ به دست آمد.

پرسشنامه عملکرد تحصیلی

پرسشنامه عملکرد تحصیلی (Fam & Taylor 1999) شامل ۴۸ سوال و ۵ حوزه مربوط به عملکرد تحصیلی است که مؤلفه های خودکارآمدی، تاثیرات هیجانی، فقدان کنترل پیامد، برنامه ریزی و انگیزش را اندازه گیری می کند. نمره گذاری پرسشنامه بر اساس یک طیف ۵ درجه ای لیکرت (۱- هیچ، الی ۵- خیلی زیاد) انجام می گیرد. در پژوهش عسکری، مکوندی و نیسی (۱۳۹۹) پایایی پرسشنامه براساس روش ضریب آلفای کرونباخ در مولفه خودکارآمدی ۰/۸۴، مولفه تاثیرات هیجانی ۰/۸۷، برنامه ریزی ۰/۶۵، فقدان کنترل پیامد ۰/۵۳، انگیزش ۰/۷۰ و نمره کل عملکرد تحصیلی ۰/۸۳ بوده است. در پژوهش حاضر پایایی پرسشنامه از طریق آلفای کرونباخ ۰/۷۷۸ به دست آمد.

یافته ها

در جدول ۱، ویژگی های جمعیت شناختی گروه نمونه پژوهش ارائه شده است.

برای رسیدن به سطوح کافی از عملکرد تحصیلی منعکس می کند و دارای پنج سوال با یک مقیاس لیکرت پنج درجه ای شامل کاملاً موافق=۵ تا کاملاً مخالف=۱ می باشد. حداقل نمره ۵ و حداکثر آن ۲۵ می باشد. پایایی نسخه اصلی این پرسشنامه ۰/۷۸ گزارش شده است (Midgley, 2000). در پژوهش سیف (۱۳۹۷) روایی پرسشنامه توسط استادان و متخصصان این حوزه تایید شد و پایایی پرسشنامه از روش آلفای کرونباخ ۰/۸۶ به دست آمد. در پژوهش عباسی، داودی، حیدری و پیرانی (۱۳۹۹) نیز ضریب آلفای کرونباخ ۰/۸۲ گزارش گردید. در پژوهش حاضر پایایی پرسشنامه از طریق آلفای کرونباخ ۰/۷۹۵ به دست آمد.

پرسشنامه اشتیاق تحصیلی

پرسشنامه استاندارد اشتیاق تحصیلی توسط Fredricks, Phyllis & Alison (2004) طراحی و تدوین شده است. این پرسشنامه ۱۵ گویه و ۳ مولفه (اشتیاق رفتاری، اشتیاق عاطفی و اشتیاق شناختی) دارد و با یک مقیاس لیکرت ۵ درجه ای (هرگز= ۱ تا همیشه= ۵)، اشتیاق تحصیلی را می سنجد. حداقل و حداکثر نمره به ترتیب ۱۵ و ۷۵ می باشد. Fredricks et al (2004) ضریب پایایی این مقیاس را ۰/۸۶ گزارش نموده اند. روایی این پرسشنامه در پژوهش عباسی، اعیادی، شفییعی و پیرانی (۱۳۹۴) تایید شده و پایایی کل به روش آلفای کرونباخ ۰/۶۶ به دست آمده است. در مطالعه چمنی، عجم و سلم آبادی (۱۳۹۶) اعتبار این پرسشنامه به روش آلفای کرونباخ ۰/۹۲ گزارش شده است. اعتبار مقیاس های اشتیاق شناختی، اشتیاق عاطفی، اشتیاق رفتاری و نمره کل پرسشنامه در پژوهش فرج زاده، غضنفری، چرامی و شریفی (۱۳۹۹) با استفاده از ضریب آلفای کرونباخ به ترتیب ۰/۸۱، ۰/۷۸، ۰/۷۹ و ۰/۸۰ محاسبه شده است. در پژوهش حاضر پایایی پرسشنامه از طریق آلفای کرونباخ ۰/۷۶۱ به دست آمد.

جدول ۱: ویژگی های جمعیت شناختی گروه نمونه پژوهش

متغیر و سطوح آن	فراوانی	درصد فراوانی	درصد فراوانی تجمعی
کل	۱۷۴	۱۰۰	-
سن	۱۴	۱/۷	۱/۷
	۱۵	۲/۹	۴/۶
	۱۶	۳۳/۹	۳۸/۵
	۱۷	۴۷/۱	۸۵/۶
	۱۸	۱۰/۹	۹۶/۶
	۱۹	۳/۴	۱۰۰
جنس	پسر	۴۳/۱	۴۳/۱
	دختر	۹۹	۵۶/۹

در جدول ۲، شاخص‌های توصیفی (میانگین، انحراف معیار و خطای استاندارد) متغیرهای پژوهش ارائه شده است.

جدول ۲: شاخص‌های توصیفی گروه نمونه پژوهش در متغیرهای پژوهش

ردیف	متغیر	میانگین	خطای استاندارد	انحراف معیار
۱	خودکارآمدی تحصیلی	۱۸/۸۴	۰/۳۱۲	۴/۱۱۰
۲	اشتیاق تحصیلی	۴۵/۸۶	۰/۸۳۰	۱۰/۹۱۹
۳	معناداری تحصیلی	۲۷۹/۰۷	۳/۴۷۵	۴۵/۷۱۲
۴	پیشرفت تحصیلی	۸۶/۸۶	۱/۳۰۴	۱۷/۱۵۱
۵	عملکرد تحصیلی	۱۵۳/۶۷	۲/۲۲۸	۲۹/۲۹۹
۶	سرمایه روانشناختی	۹۹/۱۶	۱/۴۲۴	۱۸/۷۳۵

در جدول ۳، یافته‌های ضریب همبستگی متغیرهای پژوهش ارائه شده است.

جدول ۳: ضریب همبستگی متغیرهای پژوهش

عملکرد تحصیلی		متغیر
r (همبستگی)	p (معنی‌داری)	
۰/۴۹۷	۰/۰۰۰	سرمایه روانشناختی
۰/۳۲۹	۰/۰۰۰	خودکارآمدی تحصیلی
۰/۳۷۹	۰/۰۰۰	اشتیاق تحصیلی
۰/۴۵۸	۰/۰۰۰	معناداری تحصیلی

در جدول ۴، نتیجه رگرسیون گام به گام برای رابطه بین سرمایه روانشناختی، خودکارآمدی تحصیلی، اشتیاق تحصیلی، معناداری تحصیلی با عملکرد تحصیلی ارائه شده است.

چنان‌که در جدول ۳ مشاهده می‌شود، سرمایه روانشناختی، خودکارآمدی تحصیلی، اشتیاق تحصیلی و معناداری تحصیلی با عملکرد تحصیلی، دارای همبستگی معنادار و مستقیم ($p < 0/01$) می‌باشند.

جدول ۴: نتیجه مدل رگرسیون گام به گام برای پیش‌بینی عملکرد تحصیلی با استفاده از سرمایه روانشناختی، خودکارآمدی تحصیلی، اشتیاق تحصیلی،

معناداری تحصیلی

مدل	مولفه‌ها	B	SE	β	t	p	R	R ²	F	p
۱	ثابت	۷۶/۶۱۲	۱۰/۴۷۲	-	۷/۳۱۶	۰/۰۰۰	۰/۴۹۷	۰/۲۴۷	۵۶/۰۷۱	۰/۰۰۰
	سرمایه روانشناختی	۰/۷۷۷	۰/۱۰۴	۰/۴۹۷	۷/۴۸۸	۰/۰۰۰				
۲	ثابت	۵۲/۹۰۹	۱۲/۴۲۷	-	۴/۲۵۸	۰/۰۰۰	۰/۵۴۱	۰/۲۹۳	۳۵/۲۰۷	۰/۰۰۰
	سرمایه روانشناختی	۰/۵۴۷	۰/۱۲۲	۰/۳۵۰	۴/۴۷۷	۰/۰۰۰				
	معناداری تحصیلی	۰/۱۶۷	۰/۰۵۰	۰/۲۶۰	۳/۳۲۴	۰/۰۰۰				

تحصیلی بودند. چنان‌که مشاهده می‌شود، با ورود متغیر معناداری تحصیلی اثر متغیر سرمایه روانشناختی (۰/۷۷۷ به ۰/۵۴۷) کاهش یافت. متغیر معناداری تحصیلی ۴/۶ درصد به ضریب تبیین افزود و در مجموع این دو متغیر توانسته‌اند ۲۹/۳ درصد تغییرات عملکرد تحصیلی را تبیین کنند. اضافه شدن معناداری تحصیلی باعث افزایش درصد تبیین از ۲۴/۷ به ۲۹/۳ درصد شده است هر دو مدل پیش‌بینی معنادار هستند ($p < 0/01$). در

چنان‌که در جدول ۴ مشاهده می‌شود، در مدل ۱ متغیر سرمایه روانشناختی ($b=0/777$, $t=7/488$ و $p<0/01$)، پیش‌بینی معناداری از عملکرد تحصیلی ارائه می‌دهند. همچنین چنانچه دیده می‌شود ۲۴/۷ درصد تغییرات عملکرد تحصیلی با استفاده از سرمایه روانشناختی قابل تبیین است. در مدل ۲، سرمایه روانشناختی ($b=0/547$, $t=4/477$ و $p<0/01$) و معناداری تحصیلی ($b=0/167$, $t=3/324$ و $p<0/01$) پیش‌بین عملکرد

حضور دو متغیر سرمایه روانشناختی و معناداری تحصیلی دیگر متغیرها از معادله بیرون رفته و اثر معناداری در پیش‌بینی عملکرد تحصیلی نداشته‌اند.

نتایج تحلیل آنوا برای ارزیابی معناداری سهم هر یک از متغیرهای پیش‌بین در پیش‌بینی عملکرد تحصیلی در جدول ۵ ارائه شده است.

جدول ۵: ارزیابی معناداری سهم هر یک از متغیرهای پیش‌بین در پیش‌بینی عملکرد تحصیلی

مؤلفه‌ها	مجموع مجزورات	df	میانگین مجزورات	F	معناداری
روانشناختی سرمایه	رگرسیون	۱	۳۶۴۵۸/۶۰۱	۵۶/۰۷۱	۰/۰۰۰
	باقی مانده	۱۷۱	۶۵۰/۲۲۰	-	-
	کل	۱۷۲	-	-	-
معناداری تحصیلی	رگرسیون	۱	۳۰۹۳۳/۶۳۳	۴۵/۳۲۲	۰/۰۰۰
	باقی مانده	۱۷۱	۶۸۲/۵۳۰	-	-
	کل	۱۷۲	-	-	-

چنانچه در جدول ۵ مشاهده می‌شود، سرمایه‌روانشناختی ($F=۴۵/۳۲۲, P<۰/۰۰۱$) و معناداری تحصیلی ($F=۵۶/۰۷۱, P<۰/۰۰۱$) توان پیش‌بینی عملکرد تحصیلی را به صورت معنادار دارند. به این ترتیب با توجه به نتیجه جدول ۴-۷ و ۴-۸ مشخص شد که دو متغیر سرمایه روانشناختی و معناداری تحصیلی با هم ۲۹/۳ درصد تغییرات در عملکرد تحصیلی را تبیین می‌کنند. معادله این پیش‌بینی به صورت زیر است. معادله خط با ضرایب استاندارد نشده:

$$\text{معناداری تحصیلی } ۰/۱۶۷ + \text{سرمایه روانشناختی } ۰/۵۴۷ + ۵۲/۹۰۹ = \text{عملکرد تحصیلی}$$

معادله خط به صورت استاندارد:

$$\text{معناداری تحصیلی } ۰/۲۶۰ + \text{سرمایه روانشناختی } ۰/۳۵۰ = \text{عملکرد تحصیلی}$$

بحث و نتیجه گیری

نتایج در پژوهش حاضر نشان داد سرمایه روانشناختی و عملکرد تحصیلی، دارای همبستگی معنادار و مستقیم ($p<۰/۰۱$) می‌باشد. یافته پژوهش حاضر با یافته‌های سلیمانی و همکاران (۱۴۰۳)، کریمی (۱۴۰۲)، و Liu et al (2024)، همسو می‌باشد. در تبیین یافته به دست آمده می‌توان چنین بیان نمود که امیدواری به عنوان هدایت‌کننده انتخاب اهداف آموزشی و عملی دانش‌آموزان، در شرایطی که آنان با چالش‌هایی در مسیرشان مواجه شوند، می‌تواند راهبردهای زیادی را جهت دستیابی به اهداف شان ترسیم نماید. خودکارآمدی باورهای فرد در مورد ظرفیت اوست و تعیین می‌نماید که آیا او وظیفه‌ای را به طور موثر انجام می‌دهد یا خیر که نقش پیش‌بینی‌کننده‌ای در دستاوردهای محیط‌های آموزشی برای فرد به دنبال دارد. خوش‌بینی ایده‌های مثبت دانش‌آموزان در مورد زندگی آینده او است که منجر می‌گردد فرد در زندگی تحصیلی خود نیز به

نتایج مطلوبی دست یابد. تاب‌آوری نیز سبب می‌گردد فرد در مواجهه با مشکلات و دشواری‌های تحصیلی خود، به گونه‌ای منطقی و مناسب برخورد نماید (بخشی پور و اولادی، ۱۴۰۱). بنابراین، هر مؤلفه در سرمایه روان‌شناختی با موفقیت تحصیلی رابطه مثبت داشته و می‌توان بیان داشت که دنبال سرمایه روانشناختی بالا، عملکرد تحصیلی افزایش پیدا می‌کند.

یافته دیگر در پژوهش حاضر حاکی از آن بود که خودکارآمدی تحصیلی و عملکرد تحصیلی، دارای همبستگی معنادار و مستقیم ($p<۰/۰۱$) می‌باشند. یافته پژوهش حاضر با یافته‌های مقدم (۱۴۰۲)، حویزروی و همکاران (۱۴۰۱)، Fares Hamed et al (2023)، Navarro et al (2023)، و Zeinalipour (2022)

همسو می‌باشد. در تبیین یافته به دست آمده می‌توان چنین بیان نمود که بهره‌مندی دانش‌آموزان از شاخص‌های خودکارآمدی تحصیلی منجر می‌شود تا آن‌ها به صورت خودانگیزخته و با انگیزش درونی نسبت به یادگیری مطالب و مفاهیم درسی اقدام نمایند. دارا بودن مهارت یادگیری و همچنین استفاده مناسب دانش‌آموزان از توانمندی‌هایشان موجب می‌گردد تا بتوانند میزان اندوخته‌های خود را بالا برده و به نحو مطلوبی از دانش و آموخته‌های خود بهره‌بردار و در نتیجه عملکرد تحصیلی آن‌ها بهبود خواهد یافت. همچنین، دانش‌آموزان خودکارآمد اغلب با انگیزه‌مندی و علاقه‌مندی به یادگیری و تحصیل مشغول شده و همین امر باعث می‌گردد تا بتوانند بهتر در برابر سختی‌ها و چالش‌های درسی تاب آورده و بر موانع و مسائل سخت غلبه نمایند. برخورداری دانش‌آموزان از مؤلفه‌های خودکارآمدی تحصیلی باعث می‌گردد تا آن‌ها در جهت پیشرفت و موفقیت گام برداشته و همین موضوع باعث شکوفایی استعدادها و بارور شدن مهارت‌های آن‌ها در زمینه یادگیری و علم‌آموزی خواهد شد. هر چه خودکارآمدی تحصیلی در دانش‌آموز بیشتر باشد، با جدیت و تلاش مضاعف در

اهداف و موفقیت های تحصیلی تلاش بیشتری می کند. همچنین معناداری تحصیلی با نوعی هدفمندی در زندگی تحصیلی همراه بوده که سیستم شناختی و دیدگاه دانش آموزان و دانشجویان را نسبت به تحصیل تغییر داده و متعاقباً انگیزش پیشرفت و عملکرد تحصیلی را متاثر می سازد (محمودپور، دربا، شیخی، نوذری و ذوالفقاری، ۱۳۹۹). بنابراین می توان بیان داشت به دنبال معناداری تحصیلی بالا، عملکرد تحصیلی افزایش پیدا می کند.

تحلیل رگرسیون گام به گام نیز نشان داد در حضور همه متغیرهای پیش بین و از بین این متغیرها، سرمایه روانشناختی بیشترین توان پیش بینی عملکرد تحصیلی را دارد. از آنجا که براساس جستجوهای انجام گرفته در منابع علمی معتبر خارجی و داخلی از قبیل: Google Scholar, Direct, Magiran.com, Science و ... مطالعات مشابه در دسترس محقق قرار نگرفت، بنابراین نمی توان استنادی به همسویی و ناهمسویی یافته به عمل آورد. در تبیین یافته به دست آمده می توان چنین بیان نمود که سرمایه روانشناختی در دانش آموزان، از این جهت که آنان را به چالش می کشاند تا در جستجوی این سوال برآیند که چه کسی هستند و در نتیجه به خودآگاهی بهتر که لازمه دستیابی به هدف ها و موفقیت است، دست یابند، می تواند عملکرد تحصیلی را تبیین نماید. این سازه در یک فرایند تعاملی و ارزشیابانه، به زندگی دانش آموزان معنا بخشیده، تلاش آنان برای تغییر موقعیت های فشارزای تحصیلی را تداوم می دهد و آنان را برای ورود به صحنه عمل آماده و مقاومت و سرسختی وی در تحقق اهداف را تضمین می کند (Luthans, Norman, Avolio & Avey, 2008) و به این ترتیب پیشرفت تحصیلی و درنهایت بهبود عملکرد تحصیلی را برای آنان به ارمغان می آورد. برخوردار بودن از سرمایه روانشناختی، از طریق افزایش توانایی دانش آموزان در مقابله ی موثر در برابر موقعیت های استرس زای تحصیلی، کاهش تنش در این موقعیت ها و ارتقاء توان مقابله در برابر مشکلات عملکرد تحصیلی بالا را تبیین می نماید (میرزائی و جعفری هرندی، ۱۳۹۹). براین اساس می توان نتیجه گرفت سرمایه روانشناختی می تواند به عنوان پیش بین قوی تری نسبت به سایر متغیرها برای عملکرد تحصیلی باشد.

بنابراین، به دلیل نقش و اهمیت متغیرهای مذکور در عملکرد تحصیلی دانش آموزان، توجه به این یافته های مهم باید مد نظر مدیران و سیاستگذاران مدارس در کشور عراق قرار بگیرد. در این خصوص، به مدیران و برنامه ریزان نظام تعلیم و تربیت پیشنهاد می گردد تا برنامه های جامعی مبتنی بر روانشناسی مثبت نگر در جهت ارتقای سلامت دانش آموزان تدارک ببینند. به علاوه، با شناخت عوامل موثر بر سرمایه روان شناختی دانش

خصوص فراگیری مفاهیم و مطالب درسی اقدام کرده و یادگیری برایش لذت بخش خواهد بود (مقدم، ۱۴۰۲). به عبارت بهتر با افزایش خودکارآمدی تحصیلی، میزان موفقیت و پیشرفت در دانش آموزان بیشتر شده و در نتیجه عملکرد تحصیلی خوبی خواهند داشت.

همچنین، در مطالعه حاضر اشتیاق تحصیلی و عملکرد تحصیلی، دارای همبستگی معنادار و مستقیم ($p < 0/01$) می باشند. یافته پژوهش حاضر با یافته های داوود سلمان و همکاران (۱۴۰۳)، هوشمندیان (۱۴۰۲)، بریمانی و ابراهیمی (۱۴۰۱)، Liu et al (2024)، Meng & Zhang (2023) و Acosta-Gonzaga (2023) همسو می باشد. در تبیین یافته به دست آمده، می توان چنین بیان نمود که Pomerantz Noreen (2006) معتقد است اشتیاق تحصیلی زیربنای ارزش ها و باورهایی می باشد که دانش آموزان را راهنمایی می کند تا به آمل و اهداف شان دست پیدا نمایند (Anwar, Butt & Menekse, 2022). درواقع، فراگیرانی که دارای اشتیاق و علاقه به تحصیل هستند، بیشتر در فعالیت های کلاس درس مشارکت می کنند و به قوانین و مقررات محیط مدرسه تعهد بیش تری نشان می دهند و با بروز رفتارهای سازگارانه و مطلوب و احساس علاقه مندی و رضایت در رابطه با موضوعات درسی و آموزشی از بروز عواملی که در عملکرد تحصیلی آنان اختلال ایجاد می کند، جلوگیری می نمایند (بریمانی و ابراهیمی، ۱۴۰۱). بنابراین می توان بیان داشت اشتیاق تحصیلی در دانش آموزان به آنان کمک می کند تا با غلبه بر مسائل و مشکلات آموزشی بتوانند عملکرد تحصیلی خویش را بهبود بخشند.

نتایج دیگر نیز بیانگر این است که معناداری تحصیلی و عملکرد تحصیلی، دارای همبستگی معنادار و مستقیم ($p < 0/01$) می باشند. این یافته با یافته های جعفری و همکاران (۱۴۰۰)، جعفری و همکاران (۱۳۹۹)، صنوبر و رئیسی (۱۳۹۷)، کدخدایی و کرمی (۱۳۹۵)، همسو می باشد. در تبیین یافته به دست آمده می توان چنین بیان نمود که معنا در زندگی به عنوان شکل دهنده عملکردهای مثبت انسان شناخته می شود. افرادی که برای خود اهداف معناداری در زندگی بر می گزینند، حالت های عاطفی مثبت بیشتری را تجربه می کنند و از این رو در طول زندگی مستعد شکوفایی در جنبه های مختلف زندگی خویش هستند (Ziegler & Opendakker, 2018). در این خصوص، معناداری تحصیلی صرف نظر از اینکه چه معنایی را برای دانش آموزان و دانشجویان دارد، در حکم منبعی برای انگیزش آنان محسوب می شود. درواقع هرچه معنای تحصیلی برای فرد ارزشمندتر باشد و آن را لازمه ایجاد تغییرات مثبت در زندگی آتی خود بداند، انگیزه پیشرفت بالایی داشته و برای دستیابی به

منابع فارسی

- بخشی پور، ابوالفضل؛ اولادی، زکیه. (۱۴۰۱). الگوی ساختاری موفقیت تحصیلی براساس اعتمادبه نفس و سرمایه های روانشناختی با میانجیگری راهبردهای مقابله ای (اجتنابی، مسئله مدار و هیجان مدار). فصلنامه پژوهش های برنامه ریزی آموزشی و درسی واحد چالوس. ۱۲(۱): ۱۸۱-۱۹۴.
- بریمانی، ابوالقاسم؛ و ابراهیمی، وحید. (۱۴۰۱). رابطه تدریس تحول آفرین و عملکرد تحصیلی با نقش میانجی اشتیاق تحصیلی در دانش آموزان. جامعه شناسی آموزش و پرورش، ۸(۲)، ۱۲۳-۱۳۲.
- جعفری، لعیا؛ حجازی، مسعود؛ جلیلی، اکبر؛ و صبحی، افسانه. (۱۴۰۰). تعیین نقش میانجی معنای تحصیلی در رابطه بین خوش بینی تحصیلی با عملکرد تحصیلی دانش آموزان. فصلنامه سلامت روان کودک، ۸(۱): ۱۴-۲۶.
- جعفری، لعیا؛ حجازی، مسعود؛ جلیلی، اکبر؛ و صبحی، افسانه. (۱۳۹۹). بررسی رابطه تاب آوری تحصیلی با عملکرد تحصیلی دانش آموزان و میانجی معنای تحصیلی. روان شناسی مدرسه و آموزشگاه، ۹(۳)، ۳۵-۴۹.
- چمنی محمد، عجم علی اکبر، سلم آبادی مجتبی. (۱۳۹۶). بررسی نقش هوش اجتماعی و انگیزش تحصیلی در اشتیاق تحصیلی دانشجویان رشته پرستاری دانشگاه علوم پزشکی بیرجند. نشریه توسعه آموزش جندی شاپور، ۸(۴): ۳۹۹-۴۰۸.
- حویزروی، احمد؛ کرملاجعب، فاطمه؛ و طبش، ندا. (۱۴۰۱). رابطه ی ادراک از محیط کلاس درس و خودکارآمدی تحصیلی با عملکرد تحصیلی دانش آموزان. پیشرفت های نوین در روانشناسی، علوم تربیتی و آموزش و پرورش، ۴۹: ۲۲-۳۲.
- داوود سلمان، حیدر؛ مهداد، علی؛ خلیفه الهاشمی، رشید ناصر؛ منشی، غلامرضا. (۱۴۰۳). تأثیر خودپنداره تحصیلی، تاب آوری تحصیلی و اشتیاق تحصیلی بر عملکرد تحصیلی دانشجویان دانشگاه واسط: نقش میانجیگری خودتنظیمی هیجانی و تعدیل کنندگی عزت نفس. پژوهش و نوآوری در تربیت و توسعه، ۴(۱): ۱-۲۱.
- رجایی، اعظم؛ نادى، محمدعلی؛ و جعفری، علیرضا. (۱۳۹۶). ویژگی های روان سنجی مقیاس سرمایه روان شناختی مثبت در بین کارکنان ستادی آموزش و پرورش شهر اصفهان. دانش و پژوهش در روان شناسی کاربردی، ۱۸(۳) (پیاپی ۶۹)، ۹۴-۱۰۸.
- سلیمانی، زینب؛ منظرى توکلی، علیرضا؛ منظرى توکلی، حمدالله؛ و حاجی پور، نجمه. (۱۴۰۳). ارائه مدل مطلوب عملکرد تحصیلی بر اساس سرمایه روانشناختی، سازگاری فردی و مهارت حل مسأله در دانش آموزان دختر. مطالعات روانشناسی تربیتی، ۲۱(۵۵).
- سیف، علی اکبر. (۱۳۹۷). روانشناسی پرورشی نوین. (چاپ هفدهم). تهران: نشر دوران.
- صنوبر، عباس؛ رئیسی، الهام. (۱۳۹۷). نقش هدفهای پیشرفت و معنای تحصیلی در پیش بینی موفقیت تحصیلی دانش آموزان دختر. رویش روان شناسی، ۷(۳): ۳۷-۵۲.

آموزان، ضمن شناخت آسیب های روانی و عوامل مخل سلامت روان، در جهت بهبود و افزایش بهزیستی روانشناختی و سلامت روان گام بردارند. همچنین، والدین دانش آموزان می توانند با تقویت خودکارآمدی فرزندانشان باعث علاقه مندی آن ها به فعالیت های آموزشی و رشد روانی- اجتماعی آن ها گردند. مدرسان آموزش خانواده نیز می توانند با آموزش خودکارآمدی در ابعاد درسی و اجتماعی و همچنین روش های تقویت آن، به خانواده های دانش آموزان، زمینه رشد درسی و اجتماعی آن ها را فراهم آورند. در زمینه افزایش سطح اشتیاق تحصیلی دانش آموزان نیز، به مدرسان، مدیران، خانواده ها، و برنامه ریزان حوزه آموزش و پرورش پیشنهاد می گردد از آن جا که اشتیاق به تحصیل دانش آموزان امری فردی نیست، حمایت معلمان، و مسئولین مدرسه که از نیازهای روان شناختی و اخلاقی دانش آموزان می باشد، می تواند به برآوردن هرچه بهتر نیازهای آن ها و احساس اشتیاق به تحصیل در دانش آموزان کمک کند. به علاوه، در جهت افزایش معناداری تحصیلی به منظور بهبود عملکرد تحصیلی در دانش آموزان به مشاوران مدارس پیشنهاد می گردد اطلاعات لازم برای هرچه درونی تر شدن معنای تحصیل و نیز کاهش زمینه های رقابت در تحصیل در اختیار دانش آموزان قرار گیرد.

پژوهش حاضر، همچون سایر پژوهش ها دارای محدودیت هایی می باشد که از جمله می توان به محدودیت انجام آن در میان دانش آموزان مقطع راهنمایی شهر واسط کشور عراق در سال ۱۴۰۳ اشاره کرد که محتاط بودن در تعمیم پذیری یافته ها را در پی دارد و روش پژوهش از نوع همبستگی بوده که استنباط علی از نتایج پژوهش را غیرممکن می سازد.

موازین اخلاقی

در این مطالعه اصول اخلاق در پژوهش شامل اخذ رضایت آگاهانه از شرکت کنندگان و حفظ اطلاعات محرمانه آنها رعایت گردیده است.

تشکر و قدردانی

بدین وسیله از تمامی بزرگواری که ما را در انجام این پژوهش یاری رساندند کمال تشکر و قدردانی را داریم.

تعارض منافع

نویسندگان این مطالعه هیچ گونه تعارض منافی در انجام و نگارش آن ندارند.

یوسفی افراشته، مجید؛ حجازی، مسعود؛ داودی، نازنین. (۱۳۹۹). نقش میانجی تاب‌آوری تحصیلی در رابطه ابعاد معنای تحصیل و استرس زندگی دانشجویی در دانشجویان پرستاری. مجله ایرانی آموزش در علوم پزشکی. ۲۰ (۴۷): ۳۹۷-۴۰۵.

فهرست منابع

Abbasi, M., Ayadi, N., Shafiee, H. (2016). Role of Social Well-Being and Academic Vitality in Predicting the Academic Motivation in Nursing Students. *Educ Strategy Med Sci*; 8 (6): 49-54. [Persian]

Abbasi, M., Davoodi, H., Heidari, H., & Pirani, Z. (2021). The Effects of Cognitive-metacognitive Strategies Training and Positive Psychology Training on Academic Self-efficacy, Academic Burnout, and Learning Strategies. *Journal of School Psychology*, 9(4), 106-119. [Persian]

Acosta-Gonzaga, E. (2023). The Effects of Self-Esteem and Academic Engagement on University Students' Performance. *Behavioral Sciences*. 13(4):348.

Alghamdia, A., Karpinski, A. C., Lepp, A. & Barkley, J. (2020). Online and Face-to Face Classroom Multitasking and Academic Performance: Moderated Mediation with Self-efficacy for Self-regulated Learning and Gender. *Computers in Human Behavior*, 102, 214-222. DOI: 10.1016/j.chb.2019.08.018.

Anwar, S., Butt, A.A., Menekse, M. (2022). Exploring relationships between academic engagement, application engagement, and academic performance in a first-year engineering course. 2022 IEEE Frontiers in Education Conference (FIE); 2022.

Askari, M. R., Makvandi, B., & Neisi, A. (2020). Provide a model of the causal model of Academic Engagement and Academic Self-efficacy with Academic Performance through Perception of school atmosphere in Gifted Students. *Psychology of Exceptional Individuals*, 10(40), 179-210. [Persian]

Astin, A. W. (1993). An empirical typology of college students, *Journal of College Student's Development*, 4 (2), 34-40.

Bakshipour, A., Oladi, Z. (2022). The structural model of academic success based on self-confidence and psychological capital with the mediation of coping strategies (avoidance, problem-oriented and emotion-oriented). *The quarterly research*

عباسی، مسلم؛ اعیادی، نادر؛ شفیعی، هادی؛ پیرانی، ذبیح. (۱۳۹۴). نقش بهزیستی اجتماعی و سرزندگی تحصیلی در پیش‌بینی اشتیاق تحصیلی دانشجویان پرستاری. *دوماهنامه علمی- پژوهشی راهبردهای آموزش در علوم پزشکی*. ۸ (۶): ۴۹-۵۴.

عباسی، محمد؛ داودی، حسین؛ حیدری، حسن؛ و پیرانی، ذبیح. (۱۳۹۹). سنجش اثربخشی آموزش راهبردهای شناختی فراشناختی و آموزش روان‌شناسی مثبت‌نگر بر خودکارآمدی تحصیلی، فرسودگی تحصیلی و راهبردهای یادگیری. *روان شناسی مدرسه و آموزشگاه*، ۹(۴)، ۱۰۶-۱۱۹.

عسکری، محمد رضا؛ مکوندی، بهنام، نیسی؛ عبدالکاظم. (۱۳۹۹). ارائه الگوی مدل علی درگیری تحصیلی و خودکارآمدی تحصیلی با عملکرد تحصیلی از طریق ادراک از جو مدرسه در دانش‌آموزان تیزهوش. *روانشناسی افراد استثنایی*، ۱۰(۴۰)، ۱۷۹-۲۱۰.

فرج زاده، پروین؛ غضنفری، احمد؛ چرامی، مریم؛ و شریفی، طیبه. (۱۳۹۹). اثربخشی آموزش سرمایه‌های روان‌شناختی بر اهمال‌کاری تحصیلی دانشجو معلمان دختر با اشتیاق تحصیلی. *پایین. فصلنامه علمی پژوهش در یادگیری آموزشگاهی و مجازی*. ۴(۷)، ۳۱-۴۲.

کدخدایی، محبوبه السادات؛ و کرمی، زهرا. (۱۳۹۵). بررسی رابطه بین خوش‌بینی و معنای تحصیل با انگیزش تحصیلی دانشجویان. *نامه آموزش عالی*، ۹(۳۶)، ۱۴۳-۱۵۹.

کریمی، عاطفه سادات. (۱۴۰۲). تاثیر جو حمایتی کلاس، احساسات مثبت و سرمایه روان‌شناختی بر عملکرد تحصیلی با توجه به نقش میانجی درگیری تحصیلی (مطالعه موردی: دانشجویان دانشگاه آزاد اسلامی قم). *مطالعات روانشناسی و علوم تربیتی*. ۹(۱): ۴۵۳-۴۷۲.

محمودپور، عبدالباسط؛ دربا، محمد؛ شیخی، سونای؛ نوذری، محمد؛ ذوالفقاری، شادی. (۱۳۹۹). پیش‌بینی انگیزش پیشرفت دانشجویان بر اساس خود ناتوان‌سازی تحصیلی، خودکارآمدی تحصیلی، نگرش‌های ناکارآمد و معنای تحصیل. *رویش روان شناسی*. ۹ (۸): ۵۱-۶۲.

محمودی گلوگاهی، کوثر؛ خانه کشی، علی. (۱۴۰۲). اثربخشی توانمندسازی در کارکردهای اجرایی بر اضطراب پیشرفت تحصیلی و معنای تحصیلی در دانش‌آموزان متوسطه اول رویش روان شناسی. ۱۲ (۲): ۸۲-۷۳.

مقدم، صفورا. (۱۴۰۲). بررسی ارتباط میان خودکارآمدی تحصیلی و خلاقیت هیجانی با عملکرد تحصیلی. *کاوش‌های نوین در علوم محاسباتی و مدیریت رفتاری*. ۱(۲)، ۱۱۷-۱۲۴.

میرزایی، الهه؛ و جعفری هرندی، رضا. (۱۳۹۹). پیش‌بینی عملکرد تحصیلی براساس مؤلفه‌های سرمایه روان‌شناختی و سخت‌روی روانشناختی. *مطالعات روانشناسی تربیتی*. ۱۷(۳۹)، ۱۴۴-۱۲۳.

هوشمندیان، زینب. (۱۴۰۲). رابطه اشتیاق تحصیلی با عملکرد تحصیلی نوجوانان و جوانان شهر قائمیه. *مطالعات روانشناسی و علوم تربیتی*. ۹(۲): ۸۰-۸۷.

- academic self-efficacy. *Eurasian Journal of Educational Research*. 104(104).
- Fatehi, N., Kachooei, M., Gholami-Hosnaroudi M. (2021). The Causal Model of Couple Burnout Based on Irrational Relationship Beliefs, Non-adaptive Strategies of Cognitive Emotion Regulation, and Psychological Capital. *Inter J Behav Sci*. 2021;15(2):120-6. DOI. 10.30491/IJBS.2021.263310.1448
- Fredricks, J.A., Phyllis C.B., & Alison, H. (2004). School Engagement: Potential of the Concept, State of the Evidence. *Review of Educational Research*, 74(1), 59-109.
- Hawizawi, A., Karmala Chaeb, F., Tabash, N. (2022). The relationship between classroom environment perception and academic self-efficacy with students' academic performance. *New developments in psychology, educational sciences and education*. 49: 22-32. [Persian]
- Henderson-King, D., Smith, M.N. (2006). Meanings of education for university students: academic motivation and personal values as predictors. *Soc Psychol Educ*. 9(2):195–221.
- Horst, S. J., Finney, S. J., Barron, K. E. (2007). Moving beyond academic achievement goal measures: A study of social achievement goals. *Contemporary Educational Psychology*, 32, 667-698.
- Houshmandian, Z. (2023). The relationship between academic enthusiasm and the academic performance of adolescents and young people in Qamiyeh city. *Psychology studies and educational sciences*. 9(2): 80-87. [Persian]
- Hussein Obeid Al-Soltani, M., Mehdad, A., Hussein Obeid Al-Marshidi, E., & Aghaee, A. (2024). The moderating role of conscientiousness and gender in the relationship between perceived family atmosphere and academic performance in students from the city of Babylon, Iraq. *Journal of Adolescent and Youth Psychological Studies*, 5(2), 132-139.
- Hussein, J. S. (2018). The performance of Higher Education Institutions in Iraq and key recommendations. *Anbar University Journal of Economic and Administrative Sciences*. 10 (23): 483-502.
- Jafari, L., Hejazi, M., Jalili, A., Sobhi, A. (2021). Investigating the Mediating Role of Meaning of Education in the Relationship between Academic Optimism and of educational and curriculum planning of Chalus unit. 12(1): 181-194. [Persian]
- Barimani, A., & Ebrahimi, V. (2023). The Relationship Transformational Teaching and Academic Performance with the Mediating Role of Academic Passion in Students. *Sociology of Education*, 8(2), 123-132. [Persian]
- Basili, E., Gomez Plata, M., Paba Barbosa ,C., Gerbino, M., Thartori, E., Lunetti, C., Tamayo Giraldo, G. (2020). Multidimensional scales of perceived self-efficacy (MSPSE): measurement invariance across Italian and colombian adolescents. *PloS one*, 15(1), e0227756. doi:https://doi.org/10.1371/journal.pone.0227756.
- Borgonovi, F., Pokropek, M., Pokropek, A. (2023). Relations between academic boredom, academic achievement, ICT use, and teacher enthusiasm among adolescents. *Computers & Education*. 200(1): 104807-104812.
- Chamani, M., Ajam, A.A., & Salmabady, M. (2018). Social Intelligence and Academic Motivation in Academic Enthusiasm of Nursing Students at Birjand University of Medical Sciences. *Educational Development of Judishapur*, 8(4), 399-408. [Persian]
- Dawood Salman, Haider., Mehdad, Ali., Khalifa Al-Hashemi, Rashid Nasser., Mushai, Gh. (2024). The effect of academic self-concept, academic resilience and academic enthusiasm on Wasit University students' academic performance: the mediating role of emotional self-regulation and moderating self-esteem. *Research and innovation in education and development*. 4(1): 1-21. [Persian]
- Escobar, M., Haylee, M., Qazi, M., Rawajfih, Y. (2023). Self-efficacy in STEM. *International Encyclopedia of Education (Fourth Edition)*, 394-388.
- farajzadeh, P., Ghazanfari, A., choramy, M., & Sharifi, T. (2020). The Effectiveness of Training Psychological Capitals on Academic Procrastination of Female Teacher-Students with Low Academic Engagement. *Research in School and Virtual Learning*, 7(4), 31-42. [Persian]
- Fares Hamed, A., Alkhafagy, T., Shyaa Mayea, SH, et al. (2023). Learning strategies on the students' performance of iraqi science students: mediating role of

- Liu, Y., Ma, S., & Chen, Y. (2024) The impacts of learning motivation, emotional engagement and psychological capital on academic performance in a blended learning university course. *Front. Psychol.* 15:1357936.
- Luthans, F., Avolio, B.J., Avey, J.B., Norman, S.M. (2007). Positive psychological capital: Measurement and relationship with performance and satisfaction. *Pers psy.;* 60(3):541-72.
- Luthans, F., Norman, S. M., Avolio, B. J., Avey, J. B. (2008). The mediating role of psychological capital in the supportive organizational climate–employee performance relationship. *Journal of Organizational Behavior*, 29, 219-238.
- Mahmmodi Galogahi, K., Khanekeshi, A. (2023). The effectiveness of empowerment in executive functions on academic achievement anxiety and academic meaning of high school students. *Rooyesh.* 12(2), 73-82. [Persian]
- Mahmood, N. H., Murad, S. H., & Kakamad, K. K. (2018). Ordinal Logistic Regression for Students Academic Performance in Kurdistan Region of Iraq. *Information Management and Business Review*, 10(2), 17-22.
- Mahmoudpour, A., Darba, M., Sheikhi, S., Nowzari, M., Zolfaghari, S. (2020). predicting students' achievement motivation based on academic self-efficacy, academic self-efficacy, dysfunctional attitudes, and the meaning of education. *Rooyesh.* 9(8), 51-62. [Persian]
- Mammadov, S. (2022). Big Five personality traits and academic performance: A meta-analysis. *Journal of Personality*, 90(2), 222-255.
- Meghdad Abid, R., Mosa Abbas, Z. (2022). The relationship of self-efficacy to the academic achievement of college students Physical Education and Sports Sciences - University of Al- Qadisiyah. *Wasit Journal of Sports Sciences.* 276-285.
- Meng, Q., & Zhang, Q. (2023). The Influence of Academic Self-Efficacy on University Students' Academic Performance: The Mediating Effect of Academic Engagement. *Sustainability*, 15(7), 5767.
- Midgley, C., Maehr, M., Hruda, L., Anderman, E., Anderman, L., Freeman, K., et al. (2000). *Manual the Patterns of Adaptive Academic Performance of Students.* *J Child Ment Health*, 8 (1) : 14-26. [Persian]
- Jafari, L., Hejazi, M., & Sobhi, A. (2020). Investigating the relationship between academic resilience with students' academic performance and mediating academic meaning. *Journal of School Psychology*, 9(3), 35-49. [Persian]
- Johnson, Stacey, A. (2021). *Exploring Motivation, Self-concept and Engagement in an EAP Setting: A Mixed Methods Study in Iraqi Kurdistan.* University of Leicester. Thesis.
- Jung, Y., & Ryu, J. (2023). Associations between obesity and academic enthusiasm and social emotional competence: Moderating effects of gender and sleep quality. *Journal of Human Behavior in the Social Environment*, 33(2), 276-295. <https://doi.org/10.1080/10911359.2022.2052224>
- Kadkhodaei, M. S., & Karami, Z. (2017). The Relationship between Optimism and Meaning of Education with Academic Motivation of Students. *Higher Education Letter*, 9(36), 143-159. [Persian]
- Karimi, A.S. (2023). The effect of supportive classroom atmosphere, positive emotions and psychological capital on academic performance with regard to the mediating role of academic conflict (case study: students of Islamic Azad University of Qom). *Psychology studies and educational sciences.* 9(1): 453-472. [Persian]
- Khan, M. (2023). Academic self-efficacy, coping, and academic performance in college. *International Journal of undergraduate research and creative activities*, 5(1), 3.
- Kirk, K. (2023). Student motivations and attitudes: The role of the affective domain in Geoscience learning. <https://sere.carleton.edu/NAGTworkshops/affective/efficacy.html>
- Krejcie, R.V., Morgan, D.W. (1970). Determining sample size for research activities. *Educational and Psychological Measurement.* 1970; 30: 607-610.
- Liu, Y., Hau K.T., Liu, H., Wu, J., Wang, X., Zheng, X. (2020). Multiplicative effect of intrinsic and extrinsic motivation on academic performance: A longitudinal study of Chinese students. *J pers.* 88(3): 584-95.

- Soleimani Hooni, Z., Manzari Tavakoli, A., Manzaritavakoli, H., & Hajipour, N. (2024). Presenting the ideal model of academic performance based on psychological capital, personal adaptability and problem-solving skills in female students. *Journal of Educational Psychology Studies*, 21(55). [Persian]
- Tashtoush, M. A., AlAli, R., Wardat, Y., Alshraifin, N., & Toubat, H. (2023). The Impact of Information and Communication Technologies (ICT)-Based Education on the Mathematics Academic Enthusiasm. *Journal of Educational and Social Research*, 13(3), 284. <https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/>
- Vanderveren, E., Bijttebier, P., & Hermans, D. (2020). Autobiographical memory coherence in emotional disorders: The role of rumination, cognitive avoidance, executive functioning, and meaning making. *PloS one*, 15(4), e0231862. <https://doi.org/10.1371/journal.pone.0231862>
- Weiner, E. (1999). The meaning of education for university students with a psychiatric disability: A grounded theory analysis. *Psychiatric Rehabilitation Journal*, 22(4), 403–409.
- Yousefi Afrashteh, M., Hejazi, M., Davoodi, N. (2020). The Mediating Role of Academic Resilience in Relation to The Dimensions of the Meaning of Education and Stress in Nursing Students' Life in. *Iranian Journal of Medical Education*, 20 :397-405. [Persian]
- Zeinalipour, H. (2022). School Connectedness, Academic Self-Efficacy, and Academic Performance: Mediating Role of Hope. *Psychol Rep*. 125(4):2052-2068.
- Ziegler, N., Opdenakker, M.C. (2018). The development of academic procrastination in first-year secondary education students: The link with metacognitive self-regulation, self-efficacy, and effort regulation. *Learning and Individual Differences*, 64:71–82
- Learning Scales (PALS). Ann Arbor, Michigan: University of Michigan;
- Mirzaee, E., & Jafari harandi, R. (2020). Predicting of Academic Performance from Psychological Capital and Psychological Hardiness. *Journal of Educational Psychology Studies*, 17(39), 144-123. [Persian]
- Moghadam, S. (2024). Investigating the relationship between academic self-efficacy and emotional creativity with academic performance. *Novel Explorations in Computational Science and Behavioral Management*, 1(2), 117-124. [Persian]
- MuhsinHameed H. M., Dehham S., H., Nayif Hasan., A., A. (2022). Investigating the relationship between self-efficacy and reading comprehension skill of Iraqi EFL preparatory school students from students' perspectives. *Social Science Journal*. 12: 5344-5353.
- Navarro, R., Vega, V., Bayona, H., Bernal, V., Garcia, A. (2023) Relationship between technology acceptance model, self-regulation strategies, and academic self-efficacy with academic performance and perceived learning among college students during remote education. *Front. Psychol*. 14: 1227956.
- Rajaei, A., Nadi, M.A., Jafari, A. (2016). Psychometric characteristics of the scale of positive psychological capital among the staff of education and upbringing in Isfahan city. *Knowledge and research in applied psychology*, 18(3 (serial 69)), 94-108. [Persian]
- Ruzek, E.A., Hafen, C. A., Allen, J. P., Gregory, A., Mikami, A. Y., & Pianta, R. C. (2016). How teacher emotional support motivates students: The mediating roles of perceived peer relatedness, autonomy support, and competence. *Learning and instruction*, 42, 95-103. <https://doi.org/10.1016/j.learninstruc.2016.01.004>.
- Saif, A. A. (2017). *Modern educational psychology*. (17th edition). Tehran: Doran Publishing House. [Persian]
- Senobar, A., Raeisi, E. (2018). The role of achievement goals and academic meaning in predicting academic success of girl students. *Rooyesh*. 7(3), 37-52. [Persian]